

รายงานผลการวิจัย

การศึกษานโยบายการส่งเสริมการลงทุน ผลกระทบต่อการพัฒนา
ขีดความสามารถด้านการแข่งขันของอุตสาหกรรมไทย

โดย

รองศาสตราจารย์.ดร. อัจฉรา จันทร์ฉาย
รองศาสตราจารย์จินตนา บุญบงการ
รองศาสตราจารย์ ไพสินี ผ่องใส
อาจารย์ ดร. พรรณนิภา รอดวรรณ:
อาจารย์วิลาสินี ไชยสระแก้ว

กันยายน 2544

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เงินอุดหนุนงบประมาณแผ่นดิน
ประจำปีงบประมาณ 2544

ฝ่ายวิจัย
คณะพาณิชยศาสตร์
และการบัญชี
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากงบประมาณแผ่นดินประจำปี 2544 แนวคิดที่ทำการศึกษาวิจัยเรื่องนี้มาจากกลุ่มอุตสาหกรรม สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ได้เสนอแนะให้ทำการศึกษาเพื่อเป็นประโยชน์ต่อภาคอุตสาหกรรม และภาครัฐบาลในการนำผลการศึกษาวิจัยไปพัฒนาปรับปรุงแนวนโยบายและมาตรการต่างๆของภาครัฐบาลและคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนต่อไป

การศึกษานี้จะไม่สามารถบรรลุผลได้ถ้าปราศจากความร่วมมือของผู้ประกอบการ ผู้แทนสถาบันต่างๆ ในการอนุเคราะห์ข้อมูล ให้ข้อเสนอแนะ อีกทั้งคุณจักรมณฑ์ ผาสุกวนิช เลขานุการคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนที่ให้ข้อเสนอแนะในการเลือกกลุ่มอุตสาหกรรมและข้อคิดเห็นต่างๆ และเจ้าหน้าที่ของคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนที่อนุเคราะห์ข้อมูล และให้ความร่วมมือในการศึกษา

ผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์คุ้มค่าของความร่วมมือ และเงินงบประมาณแผ่นดิน หากมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปพิจารณาใช้ให้เหมาะสมต่อไปเพื่อบรรลุเป้าหมายในการพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศให้มีขีดความสามารถในการแข่งขันที่ยั่งยืน

คณะผู้วิจัย

กันยายน 2544

สภากษณวททยบรคการ
าลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ชื่อโครงการวิจัย	การศึกษานโยบายการส่งเสริมการลงทุน ผลกระทบต่อการพัฒนาขีดความสามารถด้านการแข่งขันของอุตสาหกรรมไทย
ชื่อผู้วิจัย	รศ.ดร. อัจฉรา จันทรฉาย, รศ. จินตนา บุญบังการ, รศ. ไพลิน ผ่องใส, อ.ดร. พรรณนิภา รอดวรรณะ, อ.วิลาสินี ไชยสระแก้ว
เดือนและปีที่ทำวิจัยเสร็จ	กันยายน 2544

บทคัดย่อ

การศึกษานโยบายการส่งเสริมการลงทุน ผลกระทบต่อการพัฒนาขีดความสามารถด้านการแข่งขันของอุตสาหกรรม มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิเคราะห์นโยบายการส่งเสริมการลงทุน และผลกระทบต่อความสามารถด้านการแข่งขันของอุตสาหกรรมไทยและเพื่อเสนอแนะนโยบายการส่งเสริมการลงทุนต่อภาครัฐและคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนในการเพิ่มขีดความสามารถด้านการแข่งขันของอุตสาหกรรมไทย การศึกษามีขอบเขตศึกษา 4 กลุ่มอุตสาหกรรม ได้แก่ อุตสาหกรรมสิ่งทอ อุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ อุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วนยานยนต์ และอุตสาหกรรมเซรามิกส์ วิธีการศึกษาโดยศึกษาจากข้อมูลทุติยภูมิจากแหล่งต่างๆ การรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิโดยการสัมภาษณ์ลึกจำนวน 24 ราย การทำประชุมกลุ่ม (Focus Group) 4 กลุ่ม และการสำรวจโดยแบบสอบถาม ผลการสำรวจจากแบบสอบถามได้แบบสอบถามคืนจากอุตสาหกรรมสิ่งทอ อุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ อุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วนยานยนต์ และอุตสาหกรรมเซรามิกส์ จำนวน 96, 171, 213, และ 118 ราย ตามลำดับ ผลการศึกษามีดังนี้

ผลการศึกษา

กิจการที่ได้รับ BOI

สิทธิประโยชน์ที่สำคัญของอุตสาหกรรม คือสิทธิประโยชน์ด้านภาษีอากร ทั้งเครื่องจักรและวัตถุดิบ และการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล สิทธิประโยชน์ที่ได้รับก่อให้เกิดต้นทุนการผลิตต่ำลง เพิ่มสภาพคล่องด้านการเงิน และความสะดวกในการดำเนินงาน จากการสอบถามสิทธิประโยชน์ที่ต้องการเพิ่ม ได้แก่ การเพิ่มอัตราการลดหย่อนและจำนวนปีการยกเว้นภาษีอากรนำเข้าวัตถุดิบ และจำนวนปีของการยกเว้นภาษีเงินได้

สำหรับความจำเป็นของสิทธิประโยชน์และบริการของ BOI ได้แก่ บริการแนะนำการขอรับการลงทุน บริการศูนย์ข้อมูลด้านการลงทุน นอกจากนี้ผู้ประกอบการที่ได้รับการส่งเสริมมีความต้องการ ได้รับการส่งเสริมอีกเมื่อมีโครงการใหม่

กิจการที่ไม่ได้รับ BOI

เหตุผลสำหรับผู้ที่ไม่ได้ขอการส่งเสริม ได้แก่ กฎระเบียบยุ่งยาก และสิทธิประโยชน์ไม่อำนวยความสะดวกต่อการดำเนินงานของบริษัท แต่กลุ่มนี้ก็มีความต้องการได้รับการส่งเสริมมากกว่าร้อยละ 50 ของกลุ่มที่ไม่ได้ส่งเสริมทุกกลุ่มอุตสาหกรรม

ผู้ประกอบการที่ไม่ได้รับการส่งเสริม 3 กลุ่มอุตสาหกรรมได้แก่ อุตสาหกรรมสิ่งทอ อุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ อุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วนยานยนต์ มีความเห็นว่าสิทธิประโยชน์ที่จำเป็น ได้แก่ สิทธิประโยชน์ด้านภาษี การลดหย่อน อากรขาเข้าวัตถุดิบ แต่อุตสาหกรรมเซรามิกส์ ระบุว่าสิทธิประโยชน์ที่จำเป็นคือ ยกเว้นภาษีเงินได้ และจัดหาแหล่งเงินทุนที่ต่ำ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะอุตสาหกรรมเซรามิกส์ใช้ Local Content ในประเทศสูง

ความคิดเห็นโดยรวม

ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้ถ้ารับการส่งเสริมจาก BOI คือ มีต้นทุนการผลิตที่ต่ำ ผลการสัมภาษณืลึก การประชุมกลุ่ม และประชุมนำเสนอผลงานวิจัย ผู้ประกอบการได้ระบุปัญหาในการได้รับการส่งเสริมการลงทุน ได้แก่ ปัญหาเรื่องขั้นตอน ระเบียบปฏิบัติ ปัญหาด้านการขาดความรู้และข้อมูลของบุคลากรด้านธุรกิจและอุตสาหกรรม ความไม่เป็นธรรมของนโยบายมาตรการส่งเสริม ได้แก่ นโยบายไม่สนับสนุนอุตสาหกรรมผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้ามากเท่าผลิตเพื่อการส่งออก การแบ่งเขต กฎเกณฑ์ตายตัวไม่ยืดหยุ่น อีกทั้งการเปลี่ยนแปลงนโยบายมีผลต่อผู้ลงทุนเดิม

ข้อเสนอแนะต่อนโยบายการส่งเสริมการลงทุน

บทบาทของภาครัฐ

ภาครัฐประกอบด้วยหน่วยงาน สำนักงานคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กระทรวงอุตสาหกรรม คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน สถาบันที่เกี่ยวข้อง กระทรวงพาณิชย์ ควรวางทิศทางการพัฒนาอุตสาหกรรมร่วมกับเพื่อกำหนดอุตสาหกรรมหลักของประเทศ ซึ่งแนวนโยบายทิศทางการถ่ายทอดมาถึงหน่วยงานภาคปฏิบัติในการทำแผนปฏิบัติการ และการติดตามประเมินผลการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคอุตสาหกรรม

บทบาทของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

ควรนำทิศทาง การพัฒนาอุตสาหกรรม ตลอดจนปัจจัยภายนอกต่าง ๆ เช่น กติกาการค้าโลก สภาวะการแข่งขันของภาคอุตสาหกรรม นโยบายการส่งเสริมการลงทุนของประเทศต่าง ๆ เพื่อมาวางทิศทางและมาตรการส่งเสริม ซึ่งนโยบายควรสมดุลระหว่างการส่งเสริมอุตสาหกรรมส่งออก หรือผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้า สมดุลระหว่างการสร้างความเข้มแข็งระยะยาว กับการปกป้องอุตสาหกรรม นอกจากนี้สิทธิประโยชน์ ควรใช้เกณฑ์ตามเขต ตามประเภทอุตสาหกรรมหรือเงินลงทุน นอกจากนี้ควรคำนึงถึงผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม และการถ่ายทอดเทคโนโลยี

ในระยะสั้น สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ควรปรับปรุงการบริหารงานภายใน และขั้นตอนการบริหารที่ตอบสนองต่อผู้ขอรับการส่งเสริม สนับสนุนด้านข้อมูล รวมทั้งประชาสัมพันธ์ให้ทราบแนวนโยบายและการส่งเสริมการลงทุนให้ผู้ประกอบการ

Project Title : The Effects of Investment Promotional Policy on The Development of The Competitiveness of The Thai's Manufacturing Industry.

Name of the Investigators : Achara Chandrachai, Ph.D,
 Assoc. Prof. Chintana Bunbongkarn,
 Assoc. Prof. Pailin Pongsai,
 Punnipa Rodwanna, Ph.D,
 Vilasinee Chairsraeko

Year : September, 2001

Abstract

The objective of the study is to analyze the effects of the investment promotional policy on the competitiveness of the manufacturing industry in Thailand, and to make recommendations that would improve the competitiveness of the industry. The study will focus on four major manufacturing industries, which are textiles, electronics parts and electronic appliances, automotive and parts, and ceramics. The study includes information from different sources, namely available published information, twenty-four in-depth interviews, focus groups interviews, and questionnaires already submitted (96 from textiles, 171 from electronics, 213 from automotive, and 118 from ceramics industries).

Result of the Study

Industries under BOI Privilege

The most important privilege in the manufacturing industry is tax privilege for machinery, raw materials and income. The tax privilege would reduce the cost of production and also would increase cash flow, which would ease the operations of the factory. The result from the survey on tax privileges shows that the industry prefers a tax cut and/or exemption for a certain period on imported raw materials and a tax exemption on income for a certain period.

Industries without BOI Privilege

The reasons that they do not want to apply for BOI promotions are too many rules and regulations relating to the application in the process, and the privileges from BOI do not provide enough benefits for their businesses. But more than 50 percent of all the manufacturers in the industry without BOI privilege would like to have BOI privileges.

Textiles, electronics and electronic appliances, and automotive and parts manufacturers suggest that they would prefer a tax cut on imported raw materials, but on the other hand, the ceramics industry suggests that it would prefer a tax cut on income and need help in finding low-cost capital resources. The reasons for the conflict of interest in this case could be that most of the raw materials used in the ceramics industry

are available locally, so there is no need for lowering of taxes on imported raw materials.

Overall Results

The result from the interviews, focus group interviews, and this research hearing indicates that the reasons that discourage the manufacturers from joining BOI are rules and regulations of teasing to the application process, lack of information and ability to be able to understand the policy, and unfairness of some of the aspects of the policies. For example BOI does not help the industry which produces products that can be used as a substitute for imported products as much as helping the industry which produces products for export.

Recommendation

Government's Roles

Every involving government agency, which includes National Bureau of Economics and Social Development, BOI, Ministry of Industry, and Ministry of Commerce should work together and provide certain policies and guidelines to help the development of strategic industries. The policies should then be deployed on to the operating agency that would be responsible for implementing, monitoring and the assessing the policies' effectiveness.

BOI's Roles

The BOI should set plans and policies according to the country direction, international trades rules, and foreign investment policies to strengthen competitiveness of the industries. The policies should also be balanced between the exporting products industries and import-substituting products industries; and between the development of the industry and the protection of the industry. The criteria for the privileges should be based on the locations, types of industry, and funding amount. The policies also should be concerned with environments and pass-on technology.

For now, the BOI should improve its effectiveness and efficiency in implementing the policies firstly by restructuring the management process, so that it could meet the applicants' needs and expectations; secondly, acting as a source for information; and thirdly, informing people and investors about the policies.